

Az Első Európai Távközlés és Fenntarthatóság Konferenciát 2004. november 25-26-án tartották Budapesten a Matáv vendéglátásával, az ETNO (Európai Távközlési Hálózatüzemeltetők Egyesülete) szervezésében. Az európai távközlési szolgáltatók eseményén mintegy 20 ország képviselői – mint távközlési vállalatok, az EU és Magyarország kormányzati szervei, tanácsadó cégek, egyetemek, társadalmi szervezetek, valamint az ENSZ – vettek részt. A rendezvény Interneten követhető volt négy európai egyetem számára is, az innen érkező kérdésekre az előadók e-mailben küldték meg a választ.

Az ETNO 34 ország 41 távközlési üzemeltetőjét fogja össze. Feladatának tekinti, hogy előmozdítsa tagjai és az európai információs társadalom felépítésében érdekelt más szereplők párbeszédét, továbbá fórumot biztosítson a tagoknak a közös problémák megtárgyalására. Fenntarthatósági munkacsoportja az infokommunikáció és annak társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi érdekekkel történő harmonizálására törekszik.

A konferencia célja az volt, hogy kapcsolatot teremtsen a távközlési szolgáltatók, a különböző cégek és a fenntarthatóság között. A budapesti konferencia keretében az ETNO csatlakozott Kofi Annan, az ENSZ főtájkára által kezdeményezett Global Compact-hoz, továbbá itt került kihirdetésre az ETNO Fenntarthatósági Chartája, amelyhez 17 európai távközlési vállalat egyikeként a Matáv is csatlakozott.

A témák a következő szekciók köré csoportosultak:

- Köszöntő és megnyitó
- ICT és fenntarthatóság – elvárások és kihívások
- Fenntartható üzletmenedzsment
- Termékek és szolgáltatások hatása és menedzselése
- Erőforrás-menedzsment és klímaváltozás
- ICT segítő szerepe a gazdasági növekedésben és társadalmi fejlődésben globális szinten
- Nyílt vita a fenntartható teljesítményről
- Összefoglaló, konferenciazárás

Köszöntő és megnyitó

Köszöntő és megnyitó	Levezető: Szomolányi Katalin, Matáv
Matáv köszöntő	Matáv - Peter Janeck, műszaki vezérigazgató-helyettes
ETNO köszöntő	ETNO - Michael Bartholomew, igazgató
KvVM köszöntő	KvVM - Dr. Pomázi István
Az európai közösség megnyitója DG Enterprise	DG Enterprise - Michel Catinat

Peter Janeck, a Matáv műszaki vezérigazgató-helyettese köszöntőjében különböző aspektusokból mutatta be a fenntartható fejlődés fogalmát, és hangsúlyozta, miszerint a gazdasági – társadalmi – környezeti hármasság működésében is szoros kapcsolatban áll egymással; hiszen ha a gazdaság nem működik kellőképp, a társadalom és környezet is megsínyli azt; de ugyanígy hathat a környezet a társadalomra és gazdaságra, illetve a társadalom a gazdaságra és környezetre.

Michael Bartholomew, az ETNO igazgatója kiemelte a távközlési szektor szerepét az EU Lisszaboni Stratégiájának elérésében. A távközlési ipar konkrét akciókkal működik közre a fenntartható fejlődés három pillérének segítségével.

Dr. Pomázi István, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium képviselőjében, köszöntőjében a magyar kormány információs stratégiáját mutatta be, az e-környezetre fókuszálva. Az egyik fő cél az e-környezetvédelmi adatok publikus környezetvédelmi portálon történő elérhetőségének biztosítása.

Michel Catinat, az Európai Unió Vállalkozás Általános Igazgatóságának Környezetvédelmi egység vezetője bemutatta a Lisszaboni stratégia kiértékelését (Kok report), amely közvetlenül kapcsolódik a fenntartható fejlődéshez. Európa mindig is vezető szerepet vállalt a környezet és a társadalom védelmében. Hangsúlyozta, hogy az üzleti szereplőkre, mint a megoldásra kell tekinteni, nem pedig mint a problémára. A távközlési szektor a legjobb pozícióban van arra nézve, hogy segítse Európát a fenntartható társadalom kialakításában.

ICT és fenntarthatóság – Elvárások és kihívások

ICT és fenntarthatóság – Elvárások és kihívások	Elnök: Michel Catinat, DG Enterprise
Trendek az információs társadalomban és a fenntartható fejlődésben: Európai perspektíva	DG Information Society - Peter Johnston
Fenntartható fejlődés: Az ICT piaci lehetőségei	Arthur D. Little - Justin Keeble
ICT & fenntartható fejlődés – jövő trendek és az ICT szerepe Európában és a világon	WWF - Dennis Pamlin

ICT és fenntarthatóság – Elvárások és kihívások	Elnök: Michel Catinat, DG Enterprise
ETNO Fenntarthatósági Charta: együttműködési példa a egy kiélezett versenyhelyzetben	ETNO SWG - Danilo Riva

Peter Johnston, az Európai Unió Információs Társadalom Általános Igazgatóságának egységvezetője szerint paradigmaváltásra van ahhoz szükség, hogy az EU Lisszaboni és Fenntarthatósági stratégiájának céljai találkozzanak. Az információs és kommunikációs technológia szektora, mint kulcsszereplő direkt és indirekt módon működhet közre a növekedés és versenyképesség növelésében, a környezeti terhelés csökkentésében, miközben segítheti az életminőség javulását.

Justin Keeble, az Arthur D. Little-től bemutatta azon felméréseik eredményeit, amelyek arra engednek következtetni, hogy a fenntarthatóság piaci lehetőségekkel bír a vállalatok részére. Ehhez el kell mozdulni a piac megértése, a lehetőségek meghatározása, valamint a társadalmi és környezeti hasznot hozó termékek és szolgáltatások szállítása felé. A fenntarthatóság tehát nemcsak mint felelősség szerepelhet a vállalatok palettáján, hanem mint üzleti lehetőség is.

Dennis Pamlin a WWF képviseletében a társadalmi szervezetek nézőpontját mutatta be. Hangsúlyozta, hogy a távközlésnek nagy lehetőségei vannak a fenntarthatóság elősegítéséhez. Ezek között szerepeltek a dematerializáció, az utazás kiváltása, az intelligens és energia-hatékonyabb épületek, a hatékonyabb szállítás, a jobb információ és az új városi modellek kialakulása. Elvárásaként fogalmazta meg a távközlési termékek és szolgáltatások környezeti hatásáról szóló tájékoztatók megjelenését, kommunikációját. Szorgalmazta az együttműködés keresését más üzleti szektor, NGO-k szereplőivel és politikusokkal.

Danilo Riva, az ETNO Fenntarthatósági Munkacsoportjának elnöke bemutatta a 17 távközlési vállalat által aláírt Fenntarthatósági Chartát, amely az 1996-ban kibocsátott Környezetvédelmi Chartát hivatott kiváltani. Rámutatott, hogy a gazdasági nehézségek ellenére a távközlési vállalatok további eredményeket értek el a környezetvédelem terén. Az új charta irányelveivel összhangban meghatározott kulcs-indikátorok alapján kerül mérésre a fejlődés mértéke, és természetesen jelentés formájában publikálásra is kerül.

Fenntartható üzletmenedzsment

Fenntartható üzletmenedzsment	Elnök: Michel Huet, ETNO EB
Fenntartható üzletmenedzsment és pénzügyi indexek - fókusz: ICT	SAM - Edoardo Gai
A láthatatlan megtérülések: híd a pénzügyi és nem finansziális teljesítmény között a távközlési szektorban	Telecom Italia – Paolo Nazzaro Bocconi University – Prof. Mauro Bini
Fenntarthatóság és alkalmazottak – szektor társadalmi párbeszéd tapasztalatai	ETNO EH&S WG - Marco Buatier de Mongeot
Fenntarthatósági stratégia és célok a DT-nél	DT – Reiner Lemke
CSR: egy vállalat értéknövelése	Telefónica - Rafael Fernández de Alarcón

Edoardo Gai, a Sustainable Asset Management távközlési szektorának értékelője bemutatta a Dow Jones Fenntarthatósági Index értékelése során szerzett tapasztalatait. A kulcs kihívások között szerepeltek az ökológiai lábnyom csökkentése, a munkatársak képességeinek növelése, a stakeholder kapcsolat és átláthatóság biztosítása, a kiemelkedő teljesítmény felismerése az ügyfelekkel, a jó vállalatirányítás és kockázatkezelés, a társadalom képessé tétele a kommunikációra, valamint a fenntarthatóság integrálása a tradicionális üzleti folyamatokba.

Paolo Nazzaro a Telecom Italiától és Mauro Bini a Bocconi Egyetem professzora a láthatatlan megtérülések formáit mutatták be előadásukban. A fenntartható magatartás értéknövelő hatásai mellett ismertették a Telecom Italia egyes indikátorait, a Pénzügyi jelentést magában foglaló Fenntarthatósági jelentés készítésének folyamatát, valamint az egyes akciókat.

Marco Buatier de Mongeot, az ETNO Alkalmazás-, egészségügyi és munkavédelmi munkacsoportjának tagja a fenntarthatóság fogalmát munkaügyi szempontból mutatta be. A fenntarthatóság, mint felelősség, az emberi erőforrás menedzsmentbe is be kell, hogy épüljön. Bemutatta továbbá a távközlési szektor társadalmi párbeszédét, és annak eredményeit.

Reiner Lemke, a Deutsche Telekom munkatársa a vállalat Fenntarthatósági Stratégiáját és Céljait prezentálta. Olyan kérdéseket feszegetett előadásában, mint a menedzsment bevonásának mértéke, a vállalatirányítási, kockázatkezelési és üzleti szempontok figyelembevétele, stb. A fenntarthatósági stratégia nyolc irányelve „az emberekért”, „a környezetért”, „a jövőért” megközelítésén keresztül éri el az „alapvető cél”-t. Konkrét eredmények között került felsorolásra a Társadalmi charta, a klímavédelmi irányelvek, a fenntarthatósági akciófal, stb.

Rafael Fernández de Alarcón, a Telefónica munkatársa a vállalati felelősségvállalás értéknövelő hatásáról tartott előadást. Folyamatában a vállalati kockázatkezeléstől, a pénzügyi és felelősségvállalási kockázatokon keresztül, a kisebb költségen át, juthat el a vállalat hosszú távú értéknöveléshez.

Termékek és szolgáltatások hatása és menedzselése

Termékek és szolgáltatások hatása és menedzselése	Elnök: Danilo Riva, ETNO WG Sustainability
GSM a társadalomban – fenntartható mobil kommunikáció	GSM Association - Jack Rowley
ICT termékek hatása	Bitkom – Dr. Mario Tobias
UMTS mobil kommunikációs rendszer életciklus értékelése	ESU-services – Rolf Frischknecht
Előkészület a WEEE Direktívára	BT – Mark Dowling

Jack Rowley, a GSM Association kutatási és fenntarthatósági igazgatója a fenntartható mobil kommunikációról tartott előadást. Az elektromágneses sugárzás egészségügyi kutatásainak bemutatása mellett egyes véleménykutatások eredményeit is ismertette különböző országokban. Ugyancsak példákkal szolgált a vizuális hatás, az energiafelhasználás, az újrahasonosítás terén.

Mario Tobias, a Bitkom képviseletében az információs és kommunikációs technológia termékeinek hatását elemezte, miszerint a fenntarthatóság szemszögéből a probléma, avagy a megoldás részét képviseli-e. A példák között került felsorolásra az automatizálás és kontroll, a szállítás és mobilitás, a személyes törődés és egészségügy, az oktatás, valamint a gazdasági növekedés.

Rolf Frischknecht az ESU-services-től a UMTS életciklus elemzésének eredményeit ismertette, melyben összehasonlításra került a GSM rendszerrel. Eszerint adatmennyiség szempontjából a környezeti terhelést csökkenti, ügyfél szempontjából növeli a terhelést. Stratégiai célok között szerepel a bázisállomások energiafelhasználásának csökkentése, a telefonok használati idejének növelése, valamint a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése a rendszer működtetésében.

Mark Dowling, a British Telecom-tól az elektromos és elektronikai berendezésekről szóló EU direktíva alkalmazásának problémáit részletezte. Ebbe a körbe beletartozik az összes távközlési, informatikai eszköz, háztartási alkalmazások és egyéb elektromos és elektronikai eszközök. Bemutatásra kerültek a költségnövelő tényezők mellett azon javaslatok is, amelyeket a távközlési cégeknek javasolt még időben megvalósítani, így pl. a szállítók bevonása, a veszélyes alapanyagok kerülése, stb.

Erőforrás-menedzsment és klímaváltozás

Erőforrás-menedzsment és klímaváltozás	Elnök: Peter Johnston, DG Information Society
Üvegházhatású gázok és üzlet	Carbon Disclosure Project - Paul Dickinson
ICT és üvegházhatású gázok emissziója	Matáv – Szomolányi Katalin
Alternatív energia megoldások	BT – Neil Winfield
Energiahatékonyság és CO ₂ -emisszió Swisscom-nál	Swisscom – Dr. Dominique Singy

Paul Dickinson a Carbon Disclosure Project koordinátora egy videotelefon segítségével kollégáját kérte fel Hollandiában a projekt ismertetésére. Eckart Wintzen a távközlés utazáskiváltó hatásáról beszélt.

Szomolányi Katalin az ETNO Fenntarthatósági munkacsoportjának „az információs és kommunikációs technológia üvegházhatású gázokra kifejtett hatása” projekt menedzsere a 2002-ben indított munka elért eredményeit mutatta be. Eszerint vizsgálták egyrészt a távközlési szereplők terhelését, azok összes energiafogyasztása szerint szén-dioxid egyenértékűre vetítve, összegezve a legjobb gyakorlatokat, valamint a szolgáltatások által együttesen előidézett szén-dioxid kibocsátás kiváltó lehetőségeit.

Neil Winfield, a British Telecom energiakereskedelmi menedzsere a vállalat emisszió-csökkentési erőfeszítéseit ismertette, a vállalat szén-dioxid egyenértékű kibocsátásainak tükrében. Ezután rátért a BT új, „zöld” elektromos-áram szerződésére, valamint néhány megoldási lehetőségre.

Dr. Dominique Singy, a Swisscom munkatársa, a vállalat 2010-ig kitűzött szén-dioxid kibocsátási céljának elérési lehetőségéről beszélt. A három legnagyobb energiafogyasztás – mint elektromos-energia, fűtés és üzemanyag – tükrében bemutatta a különböző számba vett lehetőségeket.

Az ICT segítő szerepe a globális gazdasági növekedésben és társadalmi fejlődésben

Az ICT segítő szerepe a globális gazdasági növekedésben és társadalmi fejlődésben	Elnök: Dennis Pamlin, WWF
Globalizáció: lehetőség vagy fenyegetés?	ENSZ Global Compact – Ellen Kallinowsky
GeSI: hogyan szervezzük az ICT ipar közreműködését a fenntarthatóságban	GeSI – Chris Tuppen
Kampány a digitális szakadék leküzdésére	BT – Mike Hughes
ICT szolgáltatások leküzdik a távolságot: példák az alkalmazásokra	FT – Jean-Marc Temerson
Flexibilis munka - win-win	TeliaSonera - Kari Vaihia

Ellen Kallinowsky, az ENSZ Global Compact Hivatal képviselőjében azt az elképzelést osztotta meg a közönséggel, miszerint a globalizáció, ha kellőképpen kerül menedzselésre, lehetőséget biztosít mindannyiunk számára. „A gazdaságot szükséges körülépíteni az értékek sorával és irányelvekkel.”

Chris Tuppen, a Global e-Sustainability Initiative elnöke bemutatta a szervezet tagjait, mint Bell Canada, BT, DT, Ericsson, ETNO, Motorola, O2, Panasonic Mobile, és Vodafone. Felsorolta a szervezet eddigi és tervezett tevékenységeit, melyek között kiemelte a szolgáltatói lánc menedzsment fontosságát.

Mike Hughes, a British Telecom környezetvédelmi és digitális felzárkóztatás vezetője a vállalat digitális szakadék leküzdésére indított kampányát ismertette. A projekt három témára fókuszál, mint összeköttetés, kapacitás és tartalom. A társadalmi aspektusok elemzésekor kimutatták, hogy a digitálisan „kizárt” embereknek tízszer gyakrabban kell a kormányzati szervekkel kapcsolatba lépniük, mint az átlagnak. A projekt felöleli a mindenki-online, e-jólét, free közösségi web-oldal fejlesztési eszközök, BT közösségi kapcsolatok, stb. akciókat.

Jean-Marc Temerson, a France Telecom képviselőjében az info-kommunikáció távolságcsökkentő képességeit részletezte előadásában. A távolság fogalom-meghatározásában nem elég a matematikai, fizikai megközelítés, de a szociológiai nézőpontot is figyelembe kell venni. Eszerint a szolgáltatások távolságcsökkentési lehetőségei ott sorakoznak az egészségügyben, az oktatási kultúrában, a munkában, a turizmusban, az állampolgári létben, a szállításban, stb.

Kari Vaihia, a TeliaSonera CSR igazgatója a flexibilis munka lehetőségeire hívta fel a figyelmet. A finn parlament 2010-re az összes munkaidő 20%-át kívánja flexibilis munkamódszerrel kiváltani, amellyel Finnország összes szén-dioxid emissziója 0,12%-kal kerülne csökkentésre.

Összefoglaló, jövőbeni kihívások

Összefoglalás, jövőbeni kihívások	Levezető: Szomolányi Katalin, Matáv
Elvárások, kihívások, tapasztalatok: jövőbe tekintés	Matáv & DT – Szomolányi Katalin, Ignacio Campino
Zárszó	ETNO EB - Michel Huet, elnök

Szomolányi Katalin (Matáv) és Ignacio Campino (DT) összesítő előadásukban 1996-ra emlékeztek, amikor az Első Európai Távközlés és Környezetvédelem Konferenciát tartották a DT vendéglátásával. Azóta a látókörrel a felelősség is kiszélesedett. A tanulságok között felsorolásra került a direkt hatástól a fókusz áthelyezése az indirekt és szisztematikus hatásokra. Figyelembe kell venni, hogy jelenleg még nem fenntartható társadalomban élünk, a fenntartható társadalom útját együtt építjük. Az innováció a kulcs, amelynek a technológia felől a fenntartható irányba kell elmozdulnia. A további úton pedig meg kell tudnunk találni a szövetségeket.

Michel Huet, az ETNO Ügyvezető Igazgatóság elnöke a konferencia zárásaként összegezte az elhangzottakat. „Minden, az ETNO Fenntarthatósági Chartájának aláírója példát mutat az elektronikus kommunikációs szektorban a felelős erőforrás-menedzsment, környezetvédelem, gazdasági növekedés és társadalmi párbeszéd terén. Az is bizonyításra került, hogy mind elkötelezettek egy gyümölcsöző és hatékony együttműködésre a társadalommal. Célunk egyértelműen, hogy a megoldás része legyünk inkább, mint a problémáé.”